

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО АНАТОМІВ, ГІСТОЛОГІВ, ЕМБРІОЛОГІВ ТА ТОПОГРАФОАНАТОМІВ УКРАЇНИ»
КАФЕДРА ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ
ІНСТИТУТ НЕЙРОІМУНОЛОГІЇ СЛОВАЦЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК, БРАТИСЛАВА, СЛОВАЧЧИНА
LITHUANIAN UNIVERSITY OF HEALTH SCIENCES, KAUNAS, LITHUANIA
VILNIUS UNIVERSITY, VILNIUS, LITHUANIA
FACULTY OF PHYSICS, SOFIA UNIVERSITY "ST. KLIMENT OHRIDSKI", SOFIA, BULGARIA
SCIENTIFIC RESEARCH CENTER OF MEDICAL BIOPHYSICS, SOFIA, BULGARIA

**«МОРФОГЕНЕЗ ТА РЕГЕНЕРАЦІЯ»
(IV ЖУТАЄВСЬКІ ЧИТАННЯ)**

**«MORPHOGENESIS AND REGENERATION»
(IV ZHUTAEV'S READINGS)**

Proceedings of Ukrainian scientific-practical
conference with international participation

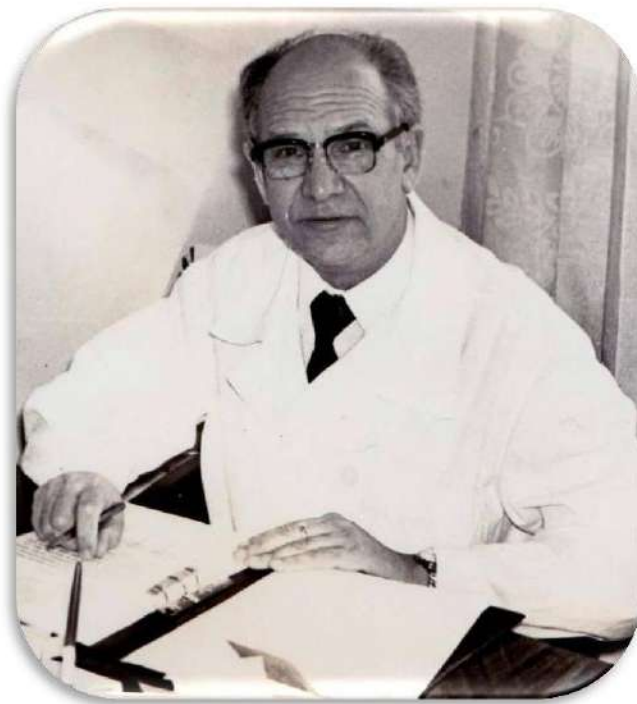
Матеріали Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю

APRIL 18-19, 2024.

18-19 КВІТНЯ, 2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО АНАТОМІВ, ГІСТОЛОГІВ, ЕМБРІОЛОГІВ ТА ТОПОГРАФОАНАТОМІВ УКРАЇНИ»
КАФЕДРА ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ
ІНСТИТУТ НЕЙРОІМУНОЛОГІЇ СЛОВАЦЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК, БРАТИСЛАВА, СЛОВАЧЧИНА
LITHUANIAN UNIVERSITY OF HEALTH SCIENCES, KAUNAS, LITHUANIA
VILNIUS UNIVERSITY, VILNIUS, LITHUANIA
FACULTY OF PHYSICS, SOFIA UNIVERSITY "ST. KLIMENT OHRIDSKI", SOFIA, BULGARIA
SCIENTIFIC RESEARCH CENTER OF MEDICAL BIOPHYSICS, SOFIA, BULGARIA

МАТЕРІАЛИ

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇЗ
МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«МОРФОГЕНЕЗ ТА РЕГЕНЕРАЦІЯ»
(ІV ЖУТАЄВСЬКІ ЧИТАННЯ)**

ПОЛТАВА

18-19 квітня 2024 року

EDITORIAL BOARD

Shepitko V. – Doctor of Medical Sciences, Professor, Head of the Department of Histology, Cytology and Embryology, Poltava State Medical University, Ukraine

Stetsuk Ye. – PhD in Medical Sciences, Associate Professor of the Department of Histology, Cytology and Embryology, Poltava State Medical University, Ukraine

Lysachenko O. – PhD in Biological Sciences, Associate Professor of the Department of Histology, Cytology and Embryology, Poltava State Medical University, Ukraine

Boruta N. – PhD in Biological Sciences, Associate Professor of the Department of Histology, Cytology and Embryology, Poltava State Medical University, Ukraine

Vilkhova O. – PhD in Medical Sciences, Associate Professor of the Department of Histology, Cytology and Embryology, Poltava State Medical University, Ukraine

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шепітько В. – д.мед.н., професор закладу вищої освіти, завідувач кафедри гістології, цитології та ембріології Полтавського державного медичного університету, Україна

Стецук Є. – к.мед.н., доцент закладу вищої освіти кафедри гістології, цитології та ембріології Полтавського державного медичного університету, Україна

Лисаченко О. – к.б.н., доцент закладу вищої освіти кафедри гістології, цитології та ембріології Полтавського державного медичного університету, Україна

Борута Н. – к.б.н., доцент закладу вищої освіти кафедри гістології, цитології та ембріології Полтавського державного медичного університету, Україна

Вільхова О. – к.мед.н., доцент закладу вищої освіти кафедри гістології, цитології та ембріології Полтавського державного медичного університету, Україна

Proceedings of Ukrainian scientific-practical conference with international participation “Morphogenesis and regeneration” (IV Zhutaiev readings). – Poltava 2024, Ukraine. – 349 p.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Морфогенез та регенерація» (IV Жутаєвські читання) – Полтава, 2024, Україна. – 349 с.

**FUNCTIONAL MORPHOLOGY OF THE NERVOUS SYSTEM.
FEATURES OF MORPHOGENESIS IN PATHOLOGICAL PROCESSES
ORGANS REGENERATION IN HUMANS AND ANIMALS.
MODERN BIOMEDICAL METHODS OF RESEARCHING THE NORMAL
DEVELOPMENT OF ORGANISMS AND IN PATHOLOGICAL CONDITIONS**

**ФУНКЦІОНАЛЬНА МОРФОЛОГІЯ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ.
ОСОБЛИВОСТІ МОРФОГЕНЕЗУ ПРИ ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСАХ.
РЕГЕНЕРАЦІЯ ОРГАНІВ У ЛЮДИНИ ТА ТВАРИН.
СУЧАСНІ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ НОРМАЛЬНОГО
РОЗВИТКУ ОРГАНІЗМІВ ТА ПРИ ПАТОЛОГІЧНИХ СТАНАХ**

**ВИЗНАЧЕННЯ МЕТРИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЛАНОК
ПЕРИПРОТОКОВОГО МІКРОЦИРКУЛЯТОРНОГО РУСЛА
СЕРОЗНИХ ЗАЛОЗ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ЛОБОВОЇ ПАЗУХИ
ЛЮДИНИ У НОРМІ**

¹Проніна О.М.,¹Білаш С.М.,¹Пирог-Заказникова А.В.,

²Сербін С.І.,²Бондаренко С.В.

¹Полтавський державний медичний університет

Полтава, Україна

²Донецький національний медичний університет

Лиман- Кропивницький, Україна

Актуальність. Поглиблене вивчення лобової пазухи на сьогодні залишається актуальним питанням як для морфологів, так і для практичних оториноларингологів. Тісні зв'язки цього синуса з порожнинами носа та черепа, орбітою можуть сприяти поширенню гнійно-запальних процесів у ці ділянки та викликати певні труднощі у виконанні хірургічних операцій.

Метою нашого дослідження був визначення метричних показників ланок перипротокового мікроциркуляторного русла серозних залоз слизової оболонки лобової пазухи людини.

Матеріали та методи. Наше дослідження проводилося з 32 препаратів слизової оболонки лобової пазухи. Нами використовувалися загальноприйняті методи морфологічних досліджень – гістологічний, метод серійних напівтонких зрізів, морфометрії зі статистичною обробкою результатів отриманого матеріалу (MS Excel (2016)).

Морфометричне дослідження проводили за допомогою світлового мікроскопа «Olympus BX 41» поєднаного, з фотокамерою фірми «Olympus» «C 3040-A DUP» та пакетом відповідних програм.

Результати дослідження. Для перипротокових гемомікросудин слизової оболонки передньої стінки лобової пазухи людини при

морфометричному дослідженні встановлено, що середній діаметр просвіту артеріол сягав $(10,84 \pm 0,08)$ мкм.

Відповідно, середній діаметр просвіту капілярів склав $(4,16 \pm 0,02)$ мкм, венул – $(12,74 \pm 0,11)$ мкм.

На нижній стінці показник середнього діаметру просвіту артеріол був на 27,95 % меншим ($p < 0,05$), порівняно із відповідним значенням на передній стінці, і становив $(7,81 \pm 0,09)$ мкм.

Значення діаметру просвіту капілярів становило $(4,89 \pm 0,01)$ мкм, що на 17 % ($p < 0,05$) перевищувало показник на передній стінці.

Показник середнього діаметру просвіту венул склав $(9,70 \pm 0,06)$ мкм і на 25 % був меншими за діаметр просвіту ємнісної ланки гемомікроциркуляторного русла на передній стінці лобової пазухи людини.

На задній стінці лобової пазухи людини метричні показники перипротокового мікроциркуляторного русла відповідно склали: артеріоли – $(7,26 \pm 0,08)$ мкм, капіляри – $(3,79 \pm 0,02)$ мкм, венули – $(9,24 \pm 0,07)$ мкм і були найменшими серед усіх стінок.

При визначенні морфометричних показників пергородки середній діаметр просвіту артеріол становив $(8,73 \pm 0,07)$ мкм, капілярів – $(4,88 \pm 0,01)$ мкм і венул – $(9,61 \pm 0,06)$ мкм.

Значення достовірно були більшими за показники на передній і задній стінках ($p < 0,05$).

Висновок. Отримані метричні показники ланок перипротокового мікроциркуляторного русла серозних залоз лобової пазухи людини на її різних стінках значно розширюють уяву про мікроскопічну будову слизової оболонки зазначеного синусу, що має велике значення для сучасних морфології та оториноларингології.

<p>Нестуля К.І., Старченко І.І., Костенко В.О. (Полтава, Україна) ВПЛИВ КВЕРЦЕТИНУ НА ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НИЖНЬОЇ ЩЕЛЕПИ ЩУРІВ ПІСЛЯ ЇЇ НЕПОВНОГО ПЕРЕЛОМУ ЗА УМОВ ХРОНІЧНОЇ АЛКОГОЛЬНОЇ ІНТОКСИКАЦІЇ</p>	<p>46</p>
<p>Пайдаркіна А.П., Куш О.Г. (Запоріжжя, Україна) ОСОБЛИВОСТІ РОЗПОДІЛУ ІМУНОЛОГІЧНО НЕЗРІЛИХ PNA⁺- ЛІМФОЦИТІВ В БРИЖІ КИШКІВНИКА ЩУРІВ В НОРМІ І ПРИ СПАЙКОВОМУ ПРОЦЕСІ</p>	<p>47</p>
<p>Палій І. Р., Довгалик А. І. (Тернопіль, Україна) ІМУНОГІСТОХІМІЧНЕ ВИЯВЛЕННЯ ДИФЕРЕНЦІЙНОЇ АКТИВАЦІЇ МАКРОФАГІВ У НИРКАХ ЩУРІВ ЗА УМОВ ГОСТРОГО РЕСПІРАТОРНОГО ДИСТРЕС-СИНДРОМУ ТА ЙОГО КОРЕКЦІЇ МЕЗЕНХІМАЛЬНИМИ СТОВБУРОВИМИ КЛІТИНАМИ</p>	<p>54</p>
<p>Пелипенко Л.Б., Волошина О.В., Боруца Н.В., Лисаченко О.Д. (Полтава, Україна) ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ КРОВОПОСТАЧАННЯ ІНДІВІДУАЛЬНОЇ ЧАСТОЧКИ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ ЛЮДИНИ</p>	<p>57</p>
<p>Півторак В. І., Хіміч О. С., Король А. П. (Вінниця, Україна) МОРФОЛОГІЧНА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ БЛАСТОМУНІЛУ ПРИ ЛІКУВАННІ ІНФІКОВАНИХ РАН</p>	<p>58</p>
<p>Проніна О.М., Білаш С.М., Пирог-Заказникова А.В., Сербін С.І., Бондаренко С.В. (Полтава, Лиман- Кропивницький, Україна) ВИЗНАЧЕННЯ МЕТРИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЛАНОК ПЕРИПРОТОКОВОГО МІКРОЦИРКУЛЯТОРНОГО РУСЛА СЕРОЗНИХ ЗАЛОЗ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ЛОБОВОЇ ПАЗУХИ</p>	<p>61</p>

ЛЮДИНИ У НОРМІ	
Проняєв Д.В. (Чернівці, Україна) ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ТРИВИМІРНОЇ РЕКОНСТРУКЦІЇ В ЕМБРІОТОПОГРАФІЇ	63
Раскалей Т.Я., Раскалей В.Б. (Київ, Україна) МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ СІРОЇ РЕЧОВИНИ ЗАДНІХ РОГІВ СПИННОГО МОЗКУ В РІЗНІ ТЕРМІНИ ПІСЛЯ НАНЕСЕННЯ ТУПОЇ ТРАВМИ	64
Рєпін М.В., Марченко Л.М., Говоруха Т.П., Строна В.І., Брусенцов О.Ф. (Харків, Україна) РЕГЕНЕРАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КРІОЕКСТРАКТУ ПЛАЦЕНТИ ПРИ РАБДОМІОЛІТИЧНОМУ ГОСТРОМУ ПОШКОДЖЕННІ НИРОК У ЩУРІВ	66
Римар А.А., Небесна З.М., Огінська Н.В., Довбуш А.В., Грималюк О.І. (Тернопіль, Україна) СКЛЕРОТИЧНІ ЗМІНИ ЛЕГЕНЬ БІЛИХ ЩУРІВ ЗА УМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО КАНЦЕРОГЕНЕЗУ	68
Рожнов В.Г., Тихонова О.О., Сербін С.І., Дубина С.О., Бондаренко С.В. (Полтава, Лиман- Кропивницький, Україна) МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВАСКУЛЯРИЗАЦІЇ ПІДНИЖНЬОЩЕЛЕПНОГО ВЕГЕТАТИВНОГО ВУЗЛА У ОСІБ ПОХИЛОГО ТА СТАРЕЧОГО ВІКУ	70
Романюк А.П. (Луцьк, Україна) СКРИНІНГОВЕ ОБСТЕЖЕННЯ ПУХЛИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ	78
Сарафинюк Л.А., Степаненко І.О., Хапіцька О.П. (Вінниця, Україна) ОСОБЛИВОСТІ ТОТАЛЬНИХ РОЗМІРІВ ТІЛА У	80

Посилання на сторінку конференції:

<https://sites.google.com/d/1DmIBAK6SsNrXSEX1yiQrddyl4vcRyeFv/p/1AAPF5sEPIOeEwQU1j1ZUrGIZjtVd0fl8/edit>

Редакційно-видавничий відділ закладу вищої освіти Полтавського державного
медичного університету, м. Полтава, вул. Шевченка, 23, м. Полтава, 36011.

Свідоцтво державного комітету телебачення і радіомовлення України Серія ДК № 7733
від 08.02.2023 р.